

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
CASOPISU V OHIU
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), MARCH 30, 1950

ŠTEVILKA (NUMBER) 63

April je mesec
za kontrolo raka



Jutri, 31. marca, bo v hotelu Statler prirejen banket v počastitev majorja generala Williama J. Donovan, znanega šefa ameriške obveščevalne službe v drugi svetovni vojni, ki je državni predsednik Kampanje za kontrolo raka. Banket bo ob 11.30 zjutraj. Vstopnice po \$2.20 se dobi pri cuyahoškem oddelku American Cancer Society na 354 The Arcade. Rezervirajte jih lahko tudi, če pokličete po telefonu MAin-17548.

Kongres je določil mesec april za "Mesec za kontrolo raka." Kampanja, ki bo sprožena 1. aprila ima za cilj, da se dobi denar za borbo proti raku in obenem opozori državljane na nevarne znake in dejstva o raku, katerega se lahko večkrat zdravi, če se ga zasledijo v začetku.

Tekom aprila bo tudi cuyahoški oddelki vodili kampanjo na svojem področju in seznanili prebivalce z dejstvi o raku. Računa se, da bo v tekočem letu 350,000 Američanov dobilo raka. Kot pravi American Cancer Society, bi se polovica teh lahko ohranila življenje, če bi se pravočasno zglasili za zdravljenje.

V Clevelandu povprečno umira vsako leto vsled raka 2,000 prebivalcev, kar pomeni okrog 5 na dan. Z redno zdravniško preiskavo, najmanj enkrat na leto, se boljše pa vsakih šest mesecev po 40. letu starosti, bi se z zgodnjo diagnozo in zdravljenjem rešilo marsikatero življenje.

Kvota za prostovoljne prispevke je določena na \$14,565,000. Ta denar je potreben za nadaljnja raziskovanja, izobraževanje ljudi in razne usluge.

Na cuyahoškem področju bodo prispevki porabljeni za:

1. Ustanovitev pet centrov za ugotovitev raka, kjer se bo pregledovalo prebivalce, da se ugotovi, če imajo ali pa ne raka.
2. Preskrbelo se bo informacij center na 354 The Arcade, kjer bo javnost lahko zvedela o dejstvih o raku.
3. Preskrbelo se bo brezplačno zdravljenje oseb, ki imajo raka.
4. Ohranilo se bo prostovoljne govornike, preskrbelo izobraževalne premične slike in literaturo za organizirane skupine.
5. Sponzoriralo se bo profesionalno izobraževalni program, potom katerega bodo zdravniki seznanjeni z nanovejšimi dejstvi o raku.
6. Preskrbelo se bo denar klinikam za rak v štirih clevelandskih bolnišnicah, kjer se lahko vaš zdravnik posvetuje z drugimi v zvezi z bolniki.
7. Pomagalo se bo pri ustanovitvi dveh clevelandskih raziskovalnih centrov in laboratorijev.
8. Pomagalo se bo Benjamin Rose institutu pri skrbi za starijše osebe, ki so neozdravljivo bolne vsled raka.
9. Sprožilo se bo izobraževalni program, da se vsako osebo na cuyahoškem okrožju seznanja s praviimi dejstvi o raku, tako, da bi nihče brez potrebe ne izgubil življenje.

Ameriški državljani bodo dobili odškodnino za imovino, ki jim je podržavljena v Jugoslaviji

Prihodnji teden bo predsednik Truman podpisal zakon, ki je bil odobren v kongresu in na osnovi katerega bo ustanovljena posebno sodnija pod imenom International Claims Commission.

Ta komisija bo dosodila in razdelila \$17,000,000, ki so od jugoslovanskih vlog zadržani v Zedinjenih državah za odškodnino onim ameriškim državljanom, vključno naturaliziranim državljanom, katerih imovina je bila podržavljena ali pa zaplenjena v Jugoslaviji.

V New Yorku je bil ustanovljen Odbor za zaščito pravic upnikov, to je oseb, ki imajo pravico na odškodnino. Sedež odbora je v New Yorku na 230 Fifth Ave., načeljuje pa mu Franjo Huber, ki je pred vojno živel v Zagrebu. Tajnik odbora je Mirko Bojan. Pravna zastopnika sta Pavel Neuberger, bivši odvetnik v Zagrebu, in new-yorški odvetnik Asher Lans.

Kot poročajo iz urada Odbora, je preteklo leto bilo predloženih nekaj dopolnitev k zakonu za odškodnino. V več primerih je Odbor uspel, da se je zakonu pristavilo nekatere določbe, ki pokrivajo večje število državljanov. Tako na primer pri vprašanju dvojnega državljanstva, Zedinjene države ne bodo priznale ugovore jugoslovanske vlade, da se oseb, ki niso bile opuščene iz jugoslovanskega državljanstva, ne more smatrati za ameriške državljane.

Odbor se sedaj zanima za druge dopolnitve, kakor je na primer pravica na odškodnino onih oseb, ki so imeli v Jugoslaviji bančne vloge. Dalje odbor nadaljuje z delom, da zaščiti pravico na odškodnino za lastnike delnic in bondev, zemljišč, hiš itd.

Poudarjeno je, da pravico na odškodnino nimajo one osebe, ki niso bile ameriški državljani pred julijem mesecem leta 1948.

Za vse nadaljnje informacije se lahko zainteresirani državljani obrnejo na: Yugoslav Claims Committee, 230 Fifth Ave., Room 1104, New York, N. Y.

Obesila se je, ker je napačno prijavila davke

SAN ANTONIO, Tex., 29. marca. — Mrs. Louis Martinez, mati sedmih otrok, se je danes obesila, ker je bila prepričana, da bo njen mož vržen v zapor zaradi napake, ki jo je storila v zvezi z dohodninskimi davki. Mrs. Martinez je izpolnila davčne pole za svojega moža. Pri tem pa je pozabila, da njen mož imel postranske dohodke.

Na zaslišanju je mož izjavil, da se je njegova žena bala "da me bodo zaprli, ker je pozabila omeniti dohodke, ki sem jih prejel kot glasbenik."

Sodnik je izjavil, da je žena storila samomor. S tem se je zasliševanje glede njene smrti končalo.

V okrožju vodi kampanjo sodnik William J. McDermott. Prispevke lahko pustite v posebnih škatlicah, ki bodo razstavljene v mnogih mestih, lokalih, trgovinah, uradih itd., ali pa jih pošljete za "Cancer" po pošti.

Domače vesti

Žalostna vest

Mrs. Mary Bostjančič iz 19617 Mohawk Ave. je prejela iz mesta Kranj žalostno vest, da ji je tam umrl stric Gregor Kokelj. Umrl je 7. marca, previden s zakramenti za umirajoče in podeljen mu je bil pa-pežev blagoslov. Pogreb se je vršil 9. marca in zvonilo mu je v dveh cerkvah. Naj mu bo lahka domača gruda!

Godba dobila nagrado

Prošli petek se je vršil velik kontest na radio postaji WHK, katerega je vodila firma Burt's, med pevci, plesalci in godbeniki. Prve nagrade na programu je bil deležen pet-komadni orkester pod imenom "Polka Dots". S to godbo igra tudi 14-letni Donald J. Hoernig, vnuk poznanih Mr. in Mrs. John Gabrenya na Ivan Ave., pri katerem Donald živi. Prav dobro igra saksofon in to ni prvič, da je bil deležen nagrade. Kot štiriletni deček je nastopal na programih na radio in pozneje tudi na televiziji. Zdaj pohaja 9. razred Cathedral Latin šole. Čestitamo!

Izredna seja direktorija

V petek zvečer ob 7:30 uri se vrši izredna seja direktorija Slov. društvenega doma na Recher Ave. Seja je zelo važna in prosi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

Bolezen

Poznani Joseph Gornik se nahaja bolan na svojem domu na 15625 Holmes Ave., kjer ga pri-jatelj lahko obiščejo. Mr. Gornik želim skorajšnje okrevanje!

Pepel očeta je posul po "yardi"

William Robinson, ki je bil uposlen kot železniški čuvaj na collinwodskih "yardih" New York Central sistema, je včeraj našel svoj večni mir na istih prostorih, na katerih je delal 39 let. Robinson je zadnjo nedeljo padel pod vlak, ki ga je prerezal na pol. Svoji družini, ki živi na Aspinwall Ave., je v preteklosti večkrat rekel, da bi želel biti vpeljen, njegov pepel pa da se posuje po "yardi."

Njegov sin mu je včeraj željo izpolnil. Zgodaj zjutraj, ko so vlaki piskali in je življenje v delavnicah in na "yardi" šlo nemoteno naprej, je vzel urno z očetovim pepelom, se podal čez most in razsul pepel na vse štiri strani.

KITAJSKI KOMUNISTI BODO PUSTILI TUJCE

SAN FRANCISCO, 28. marca —Predsednik družbe American President Lines je danes naznanil, da so kitajski komunisti dovolili evakuacijo iz Kitajske 1,600 tujcev, med katerimi se nahaja okrog 400 Američanov. Ti tujci so sedaj v Šangaju, kjer čakajo ameriško ladjo.

SAMO V AMERIKI JE MOGOČ TAKŠEN "BUSINESS!"

NEWARK, N. J., 29. marca. — Vlado komisar Thomas W. Ciohosey je danes določil 10. april za zasliševanja v zvezi z zlorabo vladnega surplusnega krompirja.

Vkupno je obtoženih 10 oseb, ki so kupile od vlade večje količine krompirja po ceni 1 cent za 100 funtov, potem pa ta isti krompir zopet prodali vladi po ceni \$1.80 za 100 funtov!

Vlada je obtožila business-mene, da so imeli okrog \$50,000 čistega dobička. Prepredeni trgovci so krompir kupili od poljedelskega oddelka, prodali pa so ga obrambnemu oddelku, čeprav so objavili, da ga bodo uporabili za izvoz v inozemstvo.

Voditelja krožka sta Moe Berger in Alfred Peluso, oba iz Brooklyna. Glavna obtožnica se nahajata na svobodi, ker sta položila vsak po \$2,500 poroštva.

Molotov je sedaj sovjetski voditelj, pravijo Angleži

LONDON, 29. marca.—Mnogi obveščeni Angleži verujejo, da je bivši sovjetski zunanji minister Vjačeslav Molotov prevzel od Stalina vodstvo Sovjetske zveze. Po njihovem prepričanju je s tem rešeno vprašanje, kdo bo Stalinov naslednik.

Do gornjega prepričanja so Angleži prišli vsled dveh domnev:

Prvič, verujejo, da Stalin vsled zdravstvenega stanja ne more vršiti vse naloge, ki mu pripadajo kot voditelju.

Drugič, opirajo se na opazke, ki jih je podal zadnji teden sovjetski polkovnik Nalivajko v Berlinu. Nalivajko je med ostalimi rekel, da sedaj Molotov vodi borbo za mir, da bi se Stalinu ohranilo moč.

V omenjenem govoru je sovjetski polkovnik med ostalim rekel:

"Molotov je vodilni mož sovjetske politike. Boljševiška stranka se je obrnila nanj, da zavaruje Stalinovo moč."

Lani v marcu so se v Sovjetski zvezi izvršile važne spremembe. Molotova je na položaju zunanjega ministra zamenjal Andrej Višinski, toda nobenega naznani ni bilo, kakšen položaj je dobil Molotov, ki je podpredsednik sovjetske vlade.

Angleži menijo, da se pod vodstvom Molotova odnosi ne bodo zboljšali med Sovjetsko zvezo in zapadnimi silami. Celó verujejo, da bi Molotov bil še bolj nepopustljiv kot pa Stalin.

SLONICA, KI JE STRELA OTROKA, USMRČENA

SARASOTA, Fla., 29. marca. —Danes so tu usmrtili slonico "Dolly", ki je čez 20 let zabavala otroke, toda je zadnjo nedeljo z rilcem dvignila nekega 5 let starega fanta čez ograjo, ga vrgla na tla in mu stopila na glavo. Zaradi tega so slonico obsodili na smrt. Lastnik kusa je odločil kljub številnim prošnjam, da je slonica zaslužila smrtno kazen. Zgodaj zjutraj so jo pripeljali pred velik grob, kjer jo neki veterinar usmrtil z injekcijo strihnina.

Mrs. Roosevelt je izjavila, da so uspehi kitajskih komunistov zgolj posledica šibkosti kitajske nacionalistične vlade

Kratke vesti

ČEHI ARETIRALI VICE KONZULA JUGOSLAVIJE

BEograd, 29. marca. — Jugoslovansko zunanje ministrstvo je danes poslalo ostro protestno noto češkoslovaški ambasadi v Beogradu zaradi aretacije jugoslovanskega konzula Setika Keviča, ki je bil aretiran na Slovaškem, ko je potoval na Dunaj. V jugoslovanski noti je med ostalim rečeno, da ta incident ni samo provokacijsko dejanje proti Jugoslaviji, ampak obenem predstavlja tudi kršitev mednarodnih pravil.

ANGLIJA ZNIZALA UVOZ IZ AMERIKE

LONDON, 28. marca.—Angleška delavska vlada je danes omejila uvoz blaga iz Zedinjenih držav in ostalih dolarskih držav, da bi ohranila svoje prapojce se rezerve ameriških dolarjev.

Vlada je istočasno pozvala Angleže, naj za iste plače delajo bolj trdo in učinkovito, ker se bo moral izvoz blaga zvišati, da se preskrbi dolarje, ki želeti primanjkujejo.

AMERIŠKI AMBASADOR UBIT V NESREČI

OTTAWA, 28. marca.—Ameriški ambasador v Kanadi Laurence A. Steinhardt je skupaj s štirimi ostalimi potniki žrtev letalske nesreče, ki se je danes pripetila v bližini Ottawe. Ameriško vojaško letalo je eksplodiralo nekaj sekund zatem, ko se je dvignilo z letališča.

Steinhardt je v preteklosti služil kot ameriški ambasador v Moskvi in Pragi.

NOVA VREDNOST RUBLJA NA ŠKODO AMERIKI

WASHINGTON, 28. marca.—Zedinjene države so danes poposlale sovjetski vladi protest, ker je spremenila vrednost izmenjave tujeval denarja za diplomatske rublje. Vsled zvišane vrednosti rublja, bodo uradniki ameriške ambasade v Moskvi trošili okrog \$1,000,000 na leto več kot pa so dosedaj.

Z noto je ameriška vlada zahtevala, naj se upostavi stari kurz izmenjave.

V AMERIKI JE ČEZ 150 MILIJONOV LJUDI

WASHINGTON, 28. marca.—Vladni statistični urad je danes naznanil, da se je število prebivalcev v Zedinjenih državah konec januarja zvišalo na 150,338,000. Po zadnjem štetju, ki je bilo izvršeno leta 1940, je bilo v deželi 131,669,275 prebivalcev.

OBRAVNAVA V SOFIJI

SOFIJA, Bolgarija, 29. marca.—Na današnji obranavi proti skupini "vohunov in teroristov" so obtoženci priznali krivdo. Vkupno je na zatožni klopi šest Jugoslovancev in 20 Bolgarov, ki so obtoženi, da so vohunili za Jugoslavijo in se ukvarjali s terorističnimi aktivnostmi proti Bolgariji.

NEMIRI NA FILIPINIH

MANILA, 29. marca.—Filipinski uporniki so včeraj napadli štiri mesta oddaljena od Manila 50 milj in ubili najmanj šest oseb.

LAKE SUCCESS, 29. marca.—Mrs. Franklin D. Roosevelt, ameriška delegatinja pri organizaciji ZN, je danes izjavila, da se za uspehe kitajskih komunistov ne more reči, da so posledica pomoči, ki so jo prejeli iz Rusije, pač pa da v glavnem slonijo na šibkosti nacionalistične vlade.

"Nacionalistična vlada je imela priliko, da ustanovi razpredativno vlado. Nacionalisti so imeli obsežne prilike, da izvedejo reforme in pridobijo podporo kitajskih množic. Tega niso storili," je rekla Mrs. Roosevelt na banketu, katerega so se udeležili časniškarski poročevalci pri organizaciji Združenih narodov.

Mrs. Roosevelt je poudarila, da ne govori kot predstavnica Zedinjenih držav pri organizaciji Združenih narodov, pač pa kot privatna državljanka.

Kar se tiče tekočega spora v sami organizaciji, ki je v zvezi s Kitajsko, je Mrs. Roosevelt izjavila, da je popolnoma brez vsake koristi debatirati o vprašanju podpiranja nacionalistične vlade Čiangkajškega. Po njenem mnenju je konflikt na Kitajskem stvar, o kateri bi moralo odločati kitajsko ljudstvo.

Kar se tiče predloga, da se kitajske nacionalistične delegacije zamenja s komunističnimi, je Mrs. Roosevelt izjavila, da bi o tem morala odločati Generalna skupščina Združenih narodov.

Vsled vprašanja kitajskih delegatov je prišlo do novih trenj v organizacijo Združ. narodov.

Sovjetska zveza in mnoge zapadne države, med njimi Anglija, bi želele, da se kitajske nacionaliste izobči iz organizacije, sedeže pa da novim delegatom, ki bi jih imenovala kitajska komunistična vlada. Za priznanje komunistov je tudi sam glavni tajnik Združenih narodov Trygve Lie, ki je vsled svojega stališča bil tarča napadov ameriških krogov, ki še vedno podpirajo Čiangkajškega.

Z ozirom na Kitajsko, se pričakuje, da bo prišlo do spremembe v ameriški politiki. Glavni ameriški diplomat, ambasador at large, Philip Jesup se je nedavno vrnil z Daljnega vzhoda, kjer je imel številne konference z ameriškimi ambasadorji v azijskih državah in predstavniki zapadu naklonjenih azijskih držav.

ITALIJA BO PREVZELA UPRAVO NAD SOMALIJO

RIM, 29. marca. — Italijansko zunanje ministrstvo je danes naznanilo, da bo Italija prevzela upravo na svojo bivšo kolonijo Somalijo s 1. aprilom. Somalija se sedaj nahaja pod angleško upravo.

Italija je dobila poverjenišтво nad svojo bivšo kolonijo po sklepu Združenih narodov.

NOVE VOLITVE V BELGIJI

BRUSELJ, Belgija, 27. marca.—Vsled nesoglasja v zvezi s kraljem Leopoldom so danes mnogi belgijski politični voditelji izrazili mnenje, da bi edina rešitev bila, če se razpiše nove parlamentarne volitve. Proti vrnitvi kralja, ki živi v begunstvu v Švici, agitirajo socialisti, medtem ko bi katoličani v Socialni krščanski stranki želeli, da se kralj vrne.

NOVI GROBOVI



BLAS PETRICH

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu Blas Petrich, star 62 let, stanujoč na 13805 Deise Ave. Doma je bil iz Podklanca pri Sodražici, kjer zapušča veliko sorodnikov. Delal je dolgo let pri New York Central železnici.

Tukaj zapušča soprogo Gabriello, rojeno Planinc, doma iz Sodražice, štiri otroke: Mrs. Anna Stromski, Mrs. Eleanor Reiterer, Henry in Edward, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

KAROL JARO

Po daljšem bivanju v zavodu "Little Sisters of the Poor" na E. 22 St. in Scovill Ave., je preminil Karol Jaro, p. d. pri Hrakovich, star 83 let. Preje je živel na 5406 Spencer Ave. Doma je bil iz Ajdovce pri Žužemberku, kjer zapušča več sorodnikov. Njegov brat Frank je bil duhovnik v fari Mirna, dva bratranca sta pa bila duhovnika v Ljubljani. Bil je član društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ in društva Janeza Krstnika št. 37 ABZ.

Tukaj zapušča bratranca Joseph Yartz na Hecker Ave. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 8. uri iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 8:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ANTON CETINA

Pogreb pokojnega Antona Cetina se vrši v soboto zjutraj ob 10.15 uri iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na E. 40 St., ob 11. uri in nato na pokopališče Calvary.

BARBARA GRUBICH

Pogreb pokojne Barbare Grubich se vrši v soboto zjutraj ob 9:30 uri iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

Redna seja

Jutri, v petek zvečer ob osmi uri se vrši redna seja društva "Zavedni sosedje" št. 153 SNPJ v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je prošeno, da se udeleži v polnem številu.

"ENAKOPRAVNOST" Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PODOBA NAŠE "SLOVENSKE VZAJEMNOSTI"

Že leta Gospodovega 1940 je znani ameriški magazin "Fortune" v obsežnem članku o tujejezičnem tisku pisal: "Slovanski časopisi so polni dolgočasnih poročil o svojih podpornih organizacijah, ali pa strupenih političnih in osebnih polemik."

To, seveda, velja tudi za slovenske časopise. Pri tem pisec članka ni vpošteval, da so mnogi slovenski časopisi glasila podpornih organizacij in da so povečinioma Slovani razcepljeni prav pri političnih vprašanjih.

Od leta 1940 se prav nič ni spremenilo v tem pogledu. Kdor zasleduje pisanje naših listov, bo nedvomno prišel do prepričanja, da so prav te osebne polemike postale značilne za mnoge naše časopise. To se tradicionalno vleče že leta in desetletja, ne da bi kdo opozoril na takšno žalostno podobo našega vzajemnega bojevanja z gorjaci in cepci.

Resnica je, da se polemike ne sučejo okrog vitalnih vprašanj, pač pa okrog osebnosti. Ljudje, ki se bojujejo, ne rabijo argumente, da bi odgovarjali na argumente svojih nasprotnikov. Ne. Pri teh polemikah se vrši tekma, kdo bo koga osebno bolj oblatil, kdo bo iztaknil osebne napake nasprotnika in jih obesil na velik zvon. Pri tem, seveda, se izlije na nasprotnika golide gnojnice in vsega, kar je najhujšega. Ljudje, ki s svojim življenjem ne služijo za noben vzgled drugim, očitajo drugim, da so v svojem privatnem življenju navadne barabe, pijanci, propadle duše, prevaranti in hinavci.

Nedavno nas je neki naš načelni nasprotnik, pa kljub temu človek, s katerim se lahko pomenimo trezno in brez vsakih sovražnih izbruhov, kritiziral, ker objavljamo članke, dopise in stvari, ki vsebujejo tako zvane "osebne napade." Toda ta kritika ne velja samo za nas. To je menda jasno. Kajti ljudje radi vidijo pezdiranje v očesu svojega bližnjega, prezirajo pa bruna v svojem lastnem. Temu kritiku smo odgovorili:

"Ko te kdo napade s polenom, če se želiš braniti, boš pograbil prvo stvar, ki ti pride pod roke. Tu ni alternative. Pri naporih, da civiliziramo naše liste, mora biti medsebojno sodelovanje."

Za vsakega bi takšen argument moral biti razumljiv. Toda ni razumljiv za one, ki se poštenim, stvarnim in ne-osebnim polemikam izmikajo, ker se jih logično bojijo. Posluževali se bodo istih metod in istih sredstev, kot so se jih posluževali v preteklosti. Prejemali pa bodo milo za drago. Tako bo šlo naprej v brezkočnost, če se to komu dopade ali pa ne.

Lahko imate še tako poštene, nesebične in iskrene namene, je vse zastoj. Ne samo, da vaši nasprotniki tega ne bodo vpoštevali, ampak bodo vse to izrazili proti vaši osebi. Poudarjamo, ne proti vašim argumentom, ampak proti vaši osebi. Sušljalo se bo, govorilo po skrivnih kotih, v temnih skrivajših in vztrajno po vseh pravilih zakulisnega obrekovanja širilo neresnice o tej ali pa oni osebi. Temu pravimo bojevanje! Lahko temu rečemo boj proti "komunistični nevarnosti," ali pa boj proti "naši reakciji," toda to dejstva ne bo spremenilo.

Kolikokrat smo že spodbujali in pozivali: tu je kar pišemo in zagovarjamo, čitajte in povejte svoje mnenje, kritizirajte nas na tej osnovi, zoperstavite se našim argumentom s svojimi. Pa ne gre. Ljubše so metode, da ljudje z resolucijami obsojajo naš list, ne da bi ga kdaj sploh čitali. Ampak naj bodo te obsodbe v imenu najsvetejšega Imena, če nimajo nobenih osnov in služijo samo določenim političnim ciljem naših nasprotnikov, so kljub temu laži in v ostrem nasprotju z najosnovnejšim Kristusovim naukom. Ko fanatizem zaslepi še tako poštenega in dobromislečega človeka, je postal žrtev temnih spletkarjev, ki njegove čute izrabljajo do skrajnosti in iz njega samega ustvarjajo brez-značajnega človeka.

To smo napisali v pojasnilo onim, ki pravijo, da je vse preveč "osebnih polemik" v naših listih. Pri tem pa ne sodijo nam nasprotne liste, pač pa izključno nas. To naj bo pojasnilo tudi onim, ki nas obsojajo, ne da bi sploh vedeli zakaj, pač pa, ker so jim poklicni zdražbarji rekli, da morajo v imenu svetih resnic in "boja za Kristusa" odobriti stroge resolucije, v katerih se ukvarjajo z obrekovanjem, čeprav jim načelno prepoveduje preklanjevanje in zlorabljanje Kristusovega nauka za te namene.

Milan Medvešek

27

Počasi je tekla po Ljubljani tista "kočija", katero sem najel, da me odpelje v Šiško k bratu. Vozniku sem naročil, naj me zapelje v Aljažovo ulico. Mož mi je priznal, da ne ve, kje je. To me ni presenetilo, kajti v jugoslovanskih mestih so bila imena ulic že tolikokrat spremenjena, da se celo stanovanjci sosedne ulice ne spoznajo na ime sosedne ulice. Na primer v Dubrovniku sva s tovarišem Gučiem iskala nekega bivšega Amerikanca in spraševala in spraševala za ulico, toda zanj niso celo vedeli ljudje, ki so stanovali na njej! To zveni precej neverjetno, ali je resnica.

Moj voznik me je postrani gledal in ugibal kdo sem. Moram mi je mislil, da sem kakšen birokrat ali podobna zverina, zato je bil nekam redkobeseden. Meni pa je njegova molčečnost ugajala, sem saj lahko v miru premišljal o prestolnici slovenske republike, skozi okno strmela in si ogledoval razna poslopja in ljudi.

Ljubljana je bila od nekdanj slovenskemu človeku nekaj velikega, nekaj, na kar je bil v dnu srca vedno ponosen. Ljubljana je za vse nas vedno pomenila veliko mesto — prestolnico Slovenije! V resnici pa ni veliko mesto, toda v nekaterih ozirih, po številu kulturnih centrov, pa je skoraj večje kot Chicago, dasiravno ima Chicago trikrat toliko prebivalstva kot vsa Slovenija.

Ljubljana ima svojo stalno opero, veliko univerzo, mnogo tehničnih šol, več dramskih gledališč, vsake vrste kulturnih centrov, velike tiskarne, mnogo tovarn itd. Sedaj ima celo filmski atelje!

Ko sem jaz zapustil Slovenijo, je štela približno 55.000 prebivalcev, danes pa več kot še enkrat toliko. Seveda te številke so majhne v primeri s številkami ameriških mest, toda številke niso vse.

Ljubljana se hitro razvija na vseh področjih. Če bo šla s tem tempom naprej, bo v nekaj letih potrojilo število duš. Ljubljanske ulice so še vedno čiste in nekatere precej široke, mnoge pa ozke, vendar pa snažne. Vidite tudi več modernih poslopij, na primer nebotičnik, poslopje bivše Kreditne banke, hotel "Slon" itd., na drugi strani pa stare in masivne hiše z nerodnimi dvorišči in še bolj nerodnimi sobami in dolgi hodniki ter večami, ki so nepotrebne in zavzemajo samo veliko prostora.

Zašel sem. Moj voznik, ki je očitno opazil, da me zelo zanima mesto, saj sem ves zaverovan kar naprej strmel skozi okno, se je okorajšil in me vprašal, kdaj sem bil zadnjič v Ljubljani. "Pred 22 leti," sem odgovoril. "Nakar se je možu razvezal jezik."

"Gospod, od kod ste pa prišli, če smem vprašati?"

Na vprašanje taksi-voznika sem malo pomislil, nato pa mu povedal, da sem se po mnogih letih vrnil iz Amerike. Mož je

namah postal zelo gostobeseden. Povedal mi je marsikaj, vendar pa ničesar takega, da bi mogel reči o njemu, da sovraži sedanjo oblast. Mož je sicer "jamral" po starih "dobrih" časih, ko je baje zaslužil s svojim taksijem več kot danes, istočasno pa je zatrjeval, da ne more biti bolje kot je, da je bila dežela zelo opustošena, ampak sedaj se veliko gradi in prej ali slej se bodo razmere izboljšale.

Tedaj pa sem ga vprašal, kolikokrat na teden dobi meso v mesnici. Malo je pomislil, nato pa odgovoril: "Enkrat, dvakrat — včasih pa nobenkrat, vendar pa se že izhaja." Na to sem ga vprašal, če spada h komunistični stranki. Odgovoril je, da ne, ker ga ne marajo, ne marajo pa ga zato ne, ker je ves čas okupacije vozil svoj stari avtomobil po Ljubljani. Na dolgo in široko mi je razlagal, da je sicer vozil svoj avtotaksi med okupacijo po Ljubljani, imel pa ni nobene druge izbire, dasiravno je sovražil Italijane, prav tako Nemce.

Mož se je zelo razgovoril, jaz pa sem ga prenehal poslušati, nakar je tudi on odmolčal.

Bil sem v Ljubljani, nad katero še vedno bdi slovit srednjeveški grad! Ljubljana je staro mesto in se je imenovalo v rimljanskih časih Emona. Slovenska prestolnica leži na prehodni točki, skozi katero gre pot z zapada na vzhod. V svetu je Ljubljana poznana tudi po kongresu v l. 1811, ko sta imela v njej konferenco avstrijski cesar in ruski car ter nekatere druge veličine. Ta kongres je opisal dr. Ivan Tavčar v zgodovinskem romanu "Izza kongresa", katerega je pred časom priobčevala tudi Prosveta.

Zgodovina Ljubljane je zelo pestra. Domneva se, da je mesto zgradil rimski cesar Avgust 34 let pred rojstvom Kristusa. Nemci so že od nekdanj silili v Ljubljano in že v četrtem stoletju jo je oblegal prvi tevtonski voditelj Alarik. Huni pa so jo razdeljali v petem stoletju; v 9. stoletju pa so jo napadli Madžari, toda so bili poraženi. Zgodovina dalje pripoveduje, da so nad njo zavladali Habsburžani že v 13. stoletju, v 15. stoletju pa so jo nekajkrat oblegali Turki, v začetku 19. stoletja pa so jo zavzeli Francozi, v najnovejšem času, to je v teku zadnje svetovne vojne, pa najprvo Lahi, potem pa Nemci. Leta 1895 pa jo je potres močno porušil. Tega potresa se spominjajo še mnogi naši stari rojaki in nekateri so ga že opisali v "Prosveti".

Ali vrnimo se k mojemu taksi-vozniku. Končno me je le pripeljal v Aljažovo ulico. Zračunal mi je 100 dinarjev, kar je po umetni valuti \$2. To je sicer veliko, vendar pa sem mu dal še nekaj, saj veste, kako je, če pride "stric" iz Amerike.

Moj brat Ludvik ni vedel, da sem v Ljubljani in tako sem popolnoma nepričakovano vstopil v njegovo stanovanje.

(Dalje prihodnjič)

Ampak kaj! Če upajo, da si bodo s tem priborili zveličanje, naj jim bo to v tolažbo, čeprav bodo s svojo vestjo in pred Bogom odgovorni za takšna dejanja.

Mogoče se bo ta filozofija ljudem, ki so z nami in nam zvesto stojijo ob strani, zdela povsem odveč. Ni pa napačno, če od časa do časa potrkamo na vest onih, ki bi resnico spoznali, če bi jim zagrizeni sovražniki sploh dovolili, da jo vidijo. Kajti v temi neznanja je lahko širiti predsodke in sovraštvo. Lahko je napolniti srca nevednih s fanatizmom in Kristusovega nauka nedostojnim sovraštvom napram bližnjemu. Celotno, v imenu Kristusa so že mnoge pogladi v zločine, ker so zlorabljali njihove čute in njihovo nevednost. Naj jih sodi Oni, v katerega sicer verujejo, toda katerega nauk so v popolnosti zgrešili, zanemarili in ga zamenjali s političnimi kriticami.

Urednikova pošta

Vabilo na koncert Mladinskega pevskega zbora

Velikokrat se sliši: "Mladina je naša bodočnost in upanje." To je čista resnica. Najsi bo v gospodarstvu, v umetnosti ali pa v kulturi.

Za to so vsega priznanja vredni tisti otroci in njih starši, ki se trudijo pri Mladinskem pevskem zboru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. To ni samo v ponos otrokom in staršem, pač pa tudi v ponos vsem nam. Da, lahko smo ponosni, da imamo med nami takšen pevski zbor! Da bi jih le bilo več tudi po drugih naselbinah.

Naša dolžnost je, da prisostvujemo njih koncertu v nedeljo 2. aprila. Koncert bo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek programa ob 3.30 popoldne. Po programu bo servirana okusna večerja. Kuharice pravijo, da ne bo nikomur potrebno, da bi šel domov večerjat, ker bo za vse pripravljeno v spodnji dvorani. Po večerji bo ples v obeh dvoranah. V zgornji bo igral orkester Johnny Vadal, ki je med našimi najboljšimi godbami. V spodnji dvorani pa bo igrala Mladinska godba in sicer v polno zadovoljstvo posebno starejših plesalcev. Tako se bo vršila tudi prosta zabava za plesalce, še bolj pa za plesalke!

Za vse gornje bo vstopnina samo 75 centov.

Podpisani upam, da se vidimo na tem koncertu z vsemi onimi, ki se zavedajo, da je njihova in naša dolžnost, da se udeležimo in pomagamo delno naši mladini. S tem jim dajemo spodbudo za nadaljnje učenje. Kajti pri tem je veliko dela in veliko skrbi, za otroke in samozatajevanja za starše. Končno so tudi veliki stroški pri vseh takšnih prireditvah. Za tistih borih 75 centov se bomo dobro in krasno zabavali. Po večerji je človek po navadi žejen in rad kakšnega spije, če ga že zaradi kakšne bolezni sploh sme! No, naj bo kakor že. Naš in vaš sklep naj bo, da se vidimo v nedeljo 2. aprila na koncertu naše mladine, kjer se bom lahko pomenili o raznih zadevah. Na svidenje!

Anton Jankovich.

V Euclidu bo slavnostna proslava 23. aprila

EUCLID, Ohio — Zdi se mi, da se moram zopet oglašiti iz našega Euclida. Čakam, da bi katera naših članic kaj poročala, a čakam zaman. Torej, ker ni glasu od drugih, sem se pa odločila, da malo poročam kaj vse se pri nas v Beli Ljubljani pripravlja.

Splošni javnosti je znano, da se pripravljamo za slavnostno proslavo ob odprtju naših prenovljenih prostorov Doma, zato pa ne bom danes to ponavljala pač pa samo poročala o tem, kar mene najbolj zanima.

Ta slavnostna proslava bo namreč v nedeljo, 23. aprila. Pričela se bo ob 1. popoldne z obširnimi in zanimivimi programom, o katerem vspredu se bo še poročalo. Zvečer ob 6. uri se prične v spodnjih prostorih slavnostni banket, za katerega bodo naše članice Gospodinskega kluba zelo dobro preskrbela, tako da boste šli zadovoljni od nas, odločeni, da boste prišli k nam na obisk potem še večkrat.

Vstopnina k popoldanskemu programu in banketu ter plesu zvečer je \$2.50; k plesu zvečer in k banketu \$2.25. To ni pretirana vsota in vabimo ter se pripravljamo vsem za poset. Zeleni bi, da bi nas posetili tudi rojaki iz Chicago, Milwaukee, Detroit, "Strabane, Aliquippa, Sharon, Girard, Warren, itd.

Vstopnice so že na rokah odbora, lahko pa se tudi dobijo pri oskrbniku Mr. John Zigmantu v klubovnih prostorih, tel. KE 1-9852 ali pa pri Mrs. Mary Medvešek, 21141 Goller Ave., Euclid, O., tel. IV 1-3822. Ker gredo vstopnice zelo hitro izpod rok, bi bilo priporočljivo, da hitro sežete po njih, ker jih je le gotovo število. Obenem se bo pa na ta način tudi omogočilo našim kuharicam pripraviti se za vse posetnike, ker bodo vedele za koliko pripraviti večerjo.

Torej, upam, da nas obiščete ter se z nami povesele in primerno proslavite naš uspeh in napredek.

Vabim v imenu celotnega Gospodinskega kluba

Mary Medvešek,
predsednica.

Paberki in beležke

Amerika je nedvomno najbogatejša dežela na svetu. Toda tega njenega bogastva ni ustvarila toliko opevana "anglo-saksonska" demokracija. Niti ne gospodje Steklinoviči (ali Peter Kopriva in Gašper Osat) s svojim divjim tuljenjem v A. D. Se manj pa ljudje s svojim brbljanjem in stokanjem. Bogastvo Amerike so ustvarili evropski naseljenci, v prvi vrsti Slovani, kateri smo garali pri najtežjih in najbolj nevarnih delih, globoko pod zemljo, v živih peklih na površju po 15 in 16 ur na dan.

Sedaj, ko nam je delo za ameriško bogastvo izpolilo kri iz žil in mozek iz kosti, so se pojavili med nami gotovi šufti in izmečki človeške družbe, ki hočejo, da bi se nas izgnalo, kot "nevarne" ameriški demokraciji, tja, odkoder smo prišli pred 35. in 50. leti!

Nekateri trdijo, da se ne gode več čudeži na svetu. Kdo pravi da ne? Na primer, Don Juan de Jontezuma (kakor ga je krstila botra A. D.), zagrižen socialist, brezverec in bogatajec, se je kar čez noč "spreobrnil k pravi veri" in v Petra Koprivo. Kakor Savel v Pavla. Požrl je vse naenkrat, kar je poprej leta rigal iz sebe, ter postal goreč prista klerofašizma.

Klerofašisti so P. Koprivo sicer sprejeli z odprtimi rokami v svojo "gmajno" zato, ker potrebujejo take, ki žrejo komuniste, kakor robin gliste. Toda vse izgleda, da ne verujejo preveč v spreobrnjenje kameleonskih pajacev. Da potolaži neverne Tomaže, je Peter objavil očitno izpoved v A. D.

"Humanum errare est" je pričel svojo jeremiado v paganskem jeziku in skesano priznal, da je v svojih polemikah zastopal negativno ali brezversko stran. Toda krivdo za svoje grehe je prekanjenec vrgel na grbo drugim, živim in mrtvim. Konda, Zaveranik, Molek, Kristan in Zaitz, ki da so bili apostoli "brezverstva" med ameriški Slovenci, so odgovorni za njegove grehe. On, (Podgoričan, Jontez, Jontezuma, iz katerih se je brez kolkje izlegel Peter Kopriva), je bil le njihov prirepenik, ki je samo ponavljal njihov materialistični evangelij kakor papiga.

"Bog ni vprašanje, temveč neovrgljivo dejstvo," piše Kopriva v A. D. Ko je bil urednik E., je pisal, da on ne more verjeti v Boga, ker nima nobenih dokazov za njegovo eksistenco. Dalje pravi: "Materializem je strup, ki človeku omrtvi duha in srce." In ta materialistični strup, katerega se je nažrl Peter Kopriva do gola, ga je gnal pod kirklo A. D., da se maščuje nad naprednimi Slovenci in njihovimi časopisi, ker mu niso hoteli dati uredniškega stolčka in ne servirali svojim čitateljem njegove arogantne in pokvarjene duševne hrane. To je vzrok njegovega spreobrnjenja, to je njegov "Credo."

Sveti Oče pozivlje vernike k molitvi za svetovni mir. Molitev

je sicer dobro delo, če ljudje molijo in prosijo Boga, da bi jim pomagal kaj dobrega in poštenega doseči, kar sami ne morejo. Toda moliti za mir, se pravi norčati se delati iz Boga. Jaz ne razumem, zakaj naj nadlegujemo ljubega Boga za mir, če pa ga ljudje lahko sami naredijo. Vojne ni ustvaril Bog, niti ni On ktere pričel. V svojih zapovedih je Bog izrečno prepovedal vsako vojno, ko je rekel: Ne ubijaj!

Vse vojne, kolikor jih je že bilo na našem planetu, so pričele vladajoči krogi in kapitalisti namenom, da podjarmijo tuje narode in oropajo njihovih zemljo, ali pa verski fanatiki, ki so hoteli z ognjem in mečem uničiti svoje idejne nasprotnike. To nam dokazujejo križarske vojne, štjersko klanje v Parizu, sedemletna vojna in druga svetovna vojna.

Mir je največji blagoslov za človeštvo. Vsi pošteni ljudje si ga žele. Toda Bog nam ga ne more vsiliti, dokler ga vladajoči krogi in vojni profiterji odklanjajo. Ako hoče človeštvo, da zavladuje trajen mir, mora najprej ustvariti pogoje zato. "Sveta alijanca" in "Liga narodov" nista mogla preprečiti novih vojn, še manj pa jih bodo preprečili sedanji "Združeni narodi," ker mu niso dali pogojev zato. Odpravite profinosti sistem, zamašite usta vojninih hujskačem in zavladal bo lep mir, božji mir, kakršnega nam svet ni mogel dati poprej.

Po radio in v časopisih nam pripovedujejo, da je vespoleto komunistov in njih sopotnikov med visokimi glavami v Washingtonu. Čudno, od kje neki so se vneli? Je parkrat so reakcionarji in južnjaški sužnjedrci očistili vse državne departamente te "golaše" ni. Sedaj so se jim baje zopet zaredili, kakor ščurki. Sose, Miha pravi, da bi bilo najbolj poslati Petra Koprivo in Gašperja Osata v Washington. Ta dva jih bosta gotovo pohrustala.

Joseph F. Faletich.

NAPREJ—KOPRIVA!

(Po napevu "Naprej zastava Slave")

Naprej, Kopriva slave,
na boj lenobna kri!
Za plačo očetnjave
naj Peter govori!

S Koprivo in desnico
nesemo Johnu grom;
zapisat v laž pravico,
da večji bo polom.

Draga zloba, je prosila,
roke okoli Petra vila:
plakala resnica mila:
tu ostani Peter moj.

Z Bogom, Miha, zloba pravi!
Jaka mi je očetnjava,
Jaka moja čast in slava;
hajdmo, hajdmo zanje v boj.

V "Enakopravnosti" dobite
vedno sveže dnevne novice o
dogodkih po svetu in doma!

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik
Dr. J. V. ZUPNIK
nahaaja na St. Clair Ave. in
East 62nd St. je okrog 25
drukih zobozdravnikov v tel.
naselbini prakticiralo in se iz-
selilo, dočim se dr. Zupnik še
vedno nahaaja na svojem
mestu.

Ako vam je nemogoče priti v
dotiko z vašim zobozdravnikom,
vam bo Dr. Zupnik iz-
vršil vsa morebitna popravila
na njih delu in ga nadomestiti
z novim. Vam ni treba imeti
določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
vokal East 62nd Street, vzhod
samo na East 62nd Street.

Urad je odprt od 9.30 zj.

do 8. zv.

Tel. ENdicott 1-5013

"ČUDA SVETA"

Papirnat denar.

Pošta 300.000 knoj za brze sle.

Nedaleč od Pekinga je stalo mesto, ki ga je kan izbral za svojo zimsko prestolnico. Zgrajeno je bilo na bregovih reke, na kraju, kjer stoji danes "Tatarsko mesto".

Šotori in trgovine so se vrstile ob ulicah, začetnih po vzoru šahovnice. Vsaka izmed 12 mestnih vrat je stražilo 1000 mož. Zvečer je velik zvon klical k počitku. Po tretjem udarcu zvona ni smel nihče več na cesto, razen v izredno "nujnih primerih"; nujnost so priznavali samo "pomoči za nosne ženske in bolnike." Ti človekoljubi pa so morali imeti svetilko.

"Povedal vam bom tudi," tako piše Marko, "da ponoči strážijo po 30 ali 40 mož brez prestanka jezdi po mestu, iščejo in preiskajo, ali kakšna nepoklicana oseba v nepravi uri, to se pravi, po tretjem zvonjenju zvonec, hodi po mestu, in če koga najdejo, ga zgrabijo in pri priči vtaknejo v ječo. Zjutraj ga za to postavljeni častniki izprašajo in če doženejo, da je kriv kakšnega zločina, mu naložijo nekaj gorkih, kakršna je pač teža zločina, in včasih se zgodi, da kdo pod palicami umre."

Onstran mestnih vrat so se

raztezala predmestja, bolj natrpana s prebivalci kot mesto samo. Tam so bila tudi številna karavanska postajališča in gostišča za trgovce iz daljnih krajev. Marko doda sociološko opombo, da je število žensk, ki "svoje telo za denar prodajajo", presežlo 25.000.

V svojem zverinjaku ima Veliki kan volčjake, leoparda in leve, dresirane za lov na divje prašiče, medvede, divje osle, jelene in druge živali, dalje veliko število orlov, s katerimi lovi volkove, lisice, kozličke, da ne govorimo o okoli 10.000 lovskih psih.

Plačilno sredstvo mongolskega cesarstva je papirnat denar, narejen iz notranje skorje murvinega debla, iz katere izdelujejo orientalski denar še danes.

Benečanski trgovci so se ču-

dili, da tak denar povsod sprejemajo, dokler niso zvedeli, da določa zakon smrtno kazen za vsakogar, ki bi denar zavrnil.

Ta denar iz lubja so razrezali na različne velikosti, visoki dostojanstveniki so ga opečatili in podpisali, zakonito plačilno sredstvo pa je postal šele, ko je kanov blagajnik pritisnil nanj cilenobrov cesarski pečat.

Tega denarja so izdelali "ogromne količine". Vsako emisijo so slovesno praznovali. Trgovci iz vseh predelov kanovega cesarstva so smeli prodajati samo njemu. Blago je dokaj pošteno ocenil in tako so velika bogastva njegovih pokrajin polnila njegovo osebno zakladnico; treba mu je bilo samo tiskati čim več denarja.

Za zamenjavo obrabljenega

denarja je bila predpisana posebna taksa 3%.

Kan je modro skrbel za ustajenje valute na ta način, da je tudi sam prodajal iz svojih skladišč zlato, srebro, žlahtno kamele in bisere za papirnat denar.

S sodobnega stališča je bil kanov poštni sistem kar čudovit. Iz Pekinga so vodile velike državne ceste v vse pokrajine; ob teh cestah so stale "hiše za konjsko pošto" v presledkih 38 km. Te postaje so bile lepo opremljene in večje so imele do 400 konj. Pošte so stale tudi v predelih brez cest.

Med poštnimi so bile kolibe za brze poštni pešce. Ti so nosili velike krugljčke, "in ko so tekal od pošte do pošte, jih je bilo slišati daleč naokrog." Tako je bil naslednik pripravljen in

je pošto prevzela že nastavljen roka.

Imeli so celo paketno in nekakšno priporočeno pošto. Poleti je jedel kan za večerjo sadje, ki so ga zjutraj nabrali v Pekingu — deset dni hoda daleč. Se več; poštne postaje so imele podobno opremljene službence za posebne, ekspresne dostave, kadar je moral kan pokrajinskim guvernerjem kaj hitro sporočiti: "Ti mojže", poročila Marko, "pretečejo 300—450 km podnevi in prav toliko ponoči." In to v 13. stoletju!

Konji so čakali na postajah že osedlani in ko se je zaslislalo zvonjenje, sta bila konj in jездеc že pripravljena. Jezdci so dobivali visoko plačo in poročila pravi, "da naporov ne bi zmogli, če ne bi imeli želodeca, prsi

in glave povezane z močnimi pasovi."

Ta sistem je daleč prekašal evropsko pošto tedanjega časa; zato je napravila na Benečane velik vtis. Marko je vzkliknil: "Zares, pošta je organizirana tako sijajno, da svet kaj takega še ni videl. Pomislimo samo, da imajo vse pošte skupaj nad 300.000 konj za brze sle."

Oglašajte v Enakopravnosti

Molly's Bar

7508 ST. CLAIR AVE.

MR. in MRS. MIKE FUCHES,

lastnika

Moderno urejena gostilna, kjer vam vedno postrežemo z najboljšo pijačo-pivom, vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom.

FINA GODBA ZA PLES IGRA VSAK PETEK, SOBOTO IN NEDELJO.

TOPLA voda -- s PLINOM!

3 krat hitreje . . .

Preizkušnje dokazujejo, da novi Plinski vodni grelci segrejejo trikrat toliko galonov vode na uro kot katerikoli drugi vse-avtomatični sistem. Tu je hitrost za perilo, kuhinjske in gospodinjne potrebe. Takoj imate vročo vodo kadarkoli, vedno za pranje ali kopanje.

Tu je vaš moderen vodni grelec—NA PLIN
...Avtomatičen... Podkurjen... Insuliran!

3 krat cenejše



Kakšen bonus vi dobite s plinom! Primerjajte stroške druge vrste kuriva za gretje vode tu okrog. Plin je več kot trikrat cenejši!

In glejte—galon za galonom, novi avtomatični plinski vodni grelci stanejo manj za kupiti... manj za instaliranje... manj za vzdržavo.



DANAŠNJI NAJBOLJŠI VODNI GRELEC--

AVTOMATIČEN—voda je vedno iste temperature, ki jo hočete—kadarkoli... vsakokrat.

PODKURJEN—hitreje gretje po nižji ceni.

INSULIRAN—drži gorkoto notri... drži stroške doli.

The EAST OHIO GAS Company

TELEVISION! Watch Louise Winslow on "The Women's Window"—Mon., Tues., Wed., Thurs. at 2 p.m., WNBK Channel 4

ANTON INGOLIČ:

MLADA LETA

POVEST

(Nadaljevanje)

Minili so Vsi sveti, zapadel je prvi sneg. Tine pa še vedno brez dela! Rad bi bil šel domov. O, kako lepo bi bilo sedaj v topli delavnici! Tam ob zidu bi v peči ves dan gorelo in on bi pri svojem stolnjaku oblal, žagal in zalil. Toda Marta mu ni dovolila. Potem je mislil na to, da bi šel v Maribor in si poiskal kakšno službo. Morda bi se kaj dobil, dasi je zelo težko, saj mu ni prišlo na um, da ni dobil nobene službe, tisti, ki žive v mestu, imajo kako inštrukcijo, dru-

gi pa obupujejo kakor on. Toda vendar bo poizkusil. A Marta ni hotela slišati o tem. Naj bo pri njej, toliko že se zaslužil, da lahko živijo skupaj. Tinetu je bilo nerazumljivo, zakaj ga ne pusti stran, ko jima je vendar vedno manj in manj lepo. A je ostal, ker je vedel, da bi bilo še slabše, ko bi šel.

Končno pa vendar ni mogel več strpeti.

Že tri mesece tiči v tem blatu in snegu in ne vidi drugega kot Marto, Martico in Marijo, že tri mesece ne poslušajo drugega kot te brezsmiselne vsakdanje pogo-

vore! Ne more, ne more več tako brez dela pohajkovati vse dni! Sicer vstaja šele ob deseti in hodi spat že ob šestih, toda vendar mu je tistih osem ur dolgih kakor ves mesec. Da bi mogel vsaj čitati, toda nima toliko moči, da bi prečital prvih pet ali deset strani! Poleg tega pa sovraži vse, kar je v zvezi s knjigami. Šestnajst let je hodil z njimi v šole, šestnajst let je trpel zaradi njih, in sedaj, ko naj bi mu vsaj nekaj povrnil, sedaj stoji z vsem tem znanjem v življenju brez moči, brez opore. Saj si ne more prisluziti niti toliko, da bi kupil Martici liter mleka!

O, da bi ostal rajši doma! Koliko veselje je imel do mizarstva in še sedaj mu je tako čudovito, kadar stopi v delavnico in zadisi okoli njega po lesu in kleju! O, kako vse drugačno bi bilo njegovo življenje! Saj vse šolanje ni pustilo v njem ničesar, na kar bi se mogel sedaj opreti. Tista prva leta, ko je delal v delavnici, pa so mu toliko dala, da še sedaj

po tolikih letih čuti v sebi toliko sreče in tihe zadovoljnosti sredi lesa!

Da, če noče zblazneti, mora domov, da mu bodo nosnice polne vonja po lesu in kleju, da mu bo v duši spet zapelo.

Ves teden je ostal doma. Da, to je vse nekaj drugega. Zunaj sneži in brije, v delavnici pa je toplo in živo.

Oče je bil videti potrjen in zamljen. S Tončkom ni nič zadovoljen. Ta ne bo mizar. O veliki noči bo prost, pa ne zna toliko ko Tine, ki se ni nikoli učil. In povrhu še pravi, da takoj, ko bo prost, odide z doma. Koliko truda je bilo, da je iz nič postavil take delavnice, sedaj pa vse zaman. Ali naj mar da delavnico JeJrici in Ivanu? Kotnik se ni mogel sprijazniti s tem, dasi je bil Ivan pošten in dober delavec, toda samo delavec, za mojstra pa ni bil. Jerica pa tudi ni za drugega ko za trgovino. Kdo bi kahal delavcem, ko se Jerica v vseh letih, kar je bila doma, ni naučila niti žgancev skuhati? Se-

daj ve Kotnik, da bi bil edino Tine zmožen voditi delavnico. Toda kje je sedaj Tine in kje je mizarstvo! Štirideset let je vihtel v svojih rokah oblič, žago, kladivo in dleto, postavil delavnice in kupil strože, in sedaj nima nikogar izmed svojih, ki bi vse to prevzel in vodil! Nič več mu ni pel oblič kakor nekoč, nič več ni žaga drla v les in kladivo je postalo težko! Vedno dalje časa je izostajal iz delavnice in zahajal k Polajnarju na četrt ter besedoval s potoškimi kmeti. Ko pa je prišel Tine domov in mu povedal, da do pomladi ni upati na službo, ga kar ni držalo več doma. Saj je vse zavoženo, saj so se vse niti zapletle! Toda ko mu je Tine dejal, da bi rad nekaj tenkih deščic, ki bi si jih vzel s seboj, da bi zgoraj na Oglenšaku izžagoval okvire za slike, svečnike in druge stvari z ozkimi žagicami, mu jih je našagal in izoblal velik sezenj.

Potem je Tine na Oglenšaku ves mesec presedel za mizo v

prednji sobi in žagal. Drobna žagica je plesala pred njim in enakomerno pela. Spet mu je postalo lepo. Kaj vse drugo, sedaj sedi tu ob topli peči in žaga kakor nekoč, ko je še hodil v osnovno šolo! O, kaj mu hočejo sedaj učene razprave njegovih profesorjev, kaj vsa učenost, ki je v knjigah! Tu ima samo tenko desko, na njej so narisane čudne vi-juge, in žagica teče po teh črtah, dokler ne pride do tistega mesta, kjer je začel. Tedaj odvije na loku vijak in vzame žagico iz vijugaste odprtine. Po vrsti izpadajo iz dedščine majhni vijugasti kosi in v dedščini se tvorijo najrazličnejše figure. In čas hitro mineva. Martica sedi ob njem na tleh in se igra s koščki, ki izpadajo, Marta šiva tam ob peči in zdaj pa zdaj kaj vpraša. Včasih pa je sam, in tedaj mu poje les.

Za božič so se odpeljali domov. Tinetu je bilo, kakor bi prišel v mesto. Tudi Marti. Sredi ljudi, hrupa in šuma je začutil spet, da je človek; tam na Oglenšaku ka-

kor da je pozabil. Saj so vse želje zamrle v njem. Po ves dan je žagal in se oziral skozi okno v gozd, ki je ležal onstran hiše. Toda doma se je oglašilo iznova: "Se nič ne boš dobil službe?" ga je izpraševala Lužarica. "Klanjam se, gospod profesor! Kaj pa služba?" ga je pozdravljala potoški upravitelj. "Boš še dolgo gori?" ga je izpraševala mati. "Saj sem dejal, da s profsorsko službo ni nič. Da bi se bil lotil vsaj česa drugega! Najbolje bi pa bilo, ako bi bil ostal doma! Koliko denarja bi se bilo prihranilo, koliko manj bi bil stradal, in sedaj bi imel delo in zaslužek," je menil oče. Tine pa je hodil med njimi in kmalu mu je postalo vse tako zopirno in brezsmiselno. Lužarica je govorila z njim zviška in če je le mogla, mu je omenila, da živi na stroške njene hčerke. Sramotno se ji je zdelo, da ima brezposelnika za zeta.

(Dalje prihodnjič)

Zal—ne sprejemamo poštnih ali telefonskih naročil

Aktualne
\$25 do
39.95
vrednosti

18.99

Ohlapni in umerjeni stili za Velikonoč!

- Worsted Checks
- Vse volneni Tweeds
- Vse volneni plaids
- Vse Worsted Sheen Gabardines
- Vse volneni Covertsheets
- Vse volneni Suedes

Prihranili si boste 6.01 do 20.96 ... dolarje, ki jih prav lahko porabite za nabavo ostale vaše velikonočne oprave... na krasnih novih suknjah in toppers. Izberite si izmed najbolj lepih novih spomladanskih barv v merah 10 do 18 in 16½ do 24½.

THE MAY CO'S BASEMENT

Mi dajemo in izmenjavao
Eagle znamke

RAZPRODAJA!

ŽENSKÉ in DEKLISKE,
VSE VOLNENE

SUKNJE

in TOPPERS

Basement
oddelek s
ženskimi
suknjami

FERDO GODINA:

BELE TULPIKE

ROMAN

(Roman je bil spisan leta 1941)

(Nadaljevanje)

"Verjemite mi, gospod kaplan. Človek v dvaindvajsetih letih marsikaj vidi, kar ne vidite drugi, ki ste tukaj malo časa. Mladi ste, jaz pa poznam te razmere zelo dobro. Vsi židje bodo šli, ker so jih te meje požrle. Najbolj jim je pa prizadela ta, ki teče od šume gor v hrib do bele kočice in še naprej po hribih."

Pokazal je z roko na državno mejo, ki je ločila Jugoslavijo od Madžarske. Gledal sem madžarsko zemljo, kot bi bila začarana vaba, ki bo danes ali jutri uničila mojo srečo. Gozdovi okraj bele kočice so bili kakor od sonca ožarjeni. Pusta, nepregledna, prazna pusta pa mi je vstala pred očmi lepa kot še nikoli. Negibno mrtvi so viseli nad njo oblaki, ljubke cerkvice so se skrivale v podolgovatih, čistih vaseh in gosposka madžarska mesta so bila brez usmiljenja, kakor so bili brez usmiljenja vsi ljudje na zemlji.

Brezizrazno je slonel Bartol na ograji pri belem križu.

Čakal sem. Nisem mogel ničesar misliti. Zakon o surovinih, židje, Madžarska, vse to se mi je vrstilo v glavi. Rad bi šel. To je tudi Bartol opazil.

"Ste trudni, ne?" me je vprašal.

"Bom že počasi prišel," sem mu dejal.

Molče, kakor da mama je nekaj zmanjkalo, sva si podala roke. Šel sem na težko pot proti Lendavi.

Jesenski dnevi so si bili na las podobni. Razvlečene meglice so bile na njivah. Nič se ni premaknilo, kar bi prineslo med lendavske hiše kaj spremembe.

Hodil sem po sobi gori in dol. Soba je bila dolga za eno posteljo in umivalnik. Ker sem imel zofo spredaj pri oknu, mi je za hojo, s katero sem hotel pregnati težke misli, ostalo malo.

Čakal sem do pol desetih. Namenil sem se bil h Krampačevim.

HIŠA NAPRODAJ

5 SOB, FORNEZ NA PLIN, ZIMSKE OKNA, DVE GARAZI. LASTNIK PRODAJA SAM.

Pokličite MU 1-9614

V NAJEM

SE ODDA LEPO SOBO V EUCLIDU ZA POSTENEGA MOŠKEGA ALI ŽENSKO. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

ŽELIMO DOBITI

HIŠO ZA 1 ALI 2 DRUŽINI. Če imate napredaj, pokličite IV 1-7646

REALTOR

NOVA TELEFONSKA STEVILKA

AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

(preje Slov. društveni dom) na 20713 RECHER AVE. je KE 1-9852

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskim nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH AGENTURA 15813 WATERLOO RD. KE 1-1934

ljubliali. Posebno ženske so imele to navado.

Prišel sem h Krampačevim pozneje, kakor po navadi. Če pride Rahela, pride itak ob desetih. Pozvonil sem. V stanovanju se ni nihče ganil. Pozvonil sem dvakrat. Nikogar ni bilo doma.

"Bi šel k Brunnerjevem?" sem pomislil. Šel sem spet na cesto. Nisem niti mislil, kam grem. Zavedal sem se šele, ko sem stal pri Brunnerjevih vrtnih vratih.

Skozi trgovino nisem šel nikoli k Raheli. Sicer so bili takobiski pri Brunnerjevih zelo redki, toda skozi trgovino nisem šel nikoli. Čutil sem med Rahelinim očetom in materjo in seboj razdaljo. Nikdar nista z eno samo besedo pokazala, da jima je znano, da jaz poleg njih tudi poznam Rahelo. Če je pri Krampačevih ali kje drugje prišel pogovor nanjo in nje ni bilo poleg, sta zmeraj govorila tako, kakor da jaz nje ne bi poznal. Če pa sta le mogla, sta se takemu govoru izognila.

V takih trenutkih sem se zdrznil in padel v neizprosno hladno resničnost. Nekoč se bomo morali tudi tega dotakniti.

Odprl sem vrata in šel po vlažnem pesku za hišo. Odpirati mi je prišla dekla. Ko je Rahela slišala moj glas, je stopila iz kuhinje.

"O, prav, prav! Mislija sem pravkar h Krampačevim."

Rahela me je spustila naprej. Šel sem po hodniku do njene sobe. Ko mi je odprla vrata svoje sobe, je obstala:

"Kaj ti pa je? Bled si."

To me je presunilo. Česa podobnega ni prej nikdar opazila, in prav zdaj mi mora to očitati. Da bi prikrikl zadrego, sem stopil v sobo.

"Dela imam mnogo, nič mi ni," sem ji dejal brezbrizno. Ona pa se ni dala zmotiti.

Stopila je k meni, ko sem dal

Uncle Sam Says



Independence is the cornerstone upon which this country was built. And thrift is the cornerstone upon which Americans are building future financial independence. That cornerstone provides the slogan for the U. S. Savings Bonds Campaign, May 15-July 4, which is: "Save For Your Independence." Every one has something to save for, whether it be for a home, for retirement, to educate your children, or for a glorious vacation trip. With the determination to "Save in 1950 for 1960" you will be well on the way to financial independence. You will receive \$4 for every \$3 invested within ten short years.

U. S. Treasury Department

klobuk na posteljo in mi položila roko na prsi. Skušala mi je razbrati iz obraza, kar sem skrivljal pred njo. Nasmehnil sem se in jo prijel z obema rokama za sence.

"Kaj, kaj? No kaj?" sem se skušal nasmehnuti in ji pregnati nemir, ki ji je legel na obraz. "Kaj ti je?" je dejala počasi in trdo. Temu se ne bi mogla ustaviti nobena človeška sila.

Molčal sem. Zbiral sem moči. Spodaj sta njen oče in mati prodajala umazaniam, raztrganim ljudem blago. Ko to ne bo šlo več, takrat bo Brunnerjeve vzele Madžarska.

Ah, da bi umrl, da bi prišla hladna smrt, da bi me pobrala. V sobi je bil mir.

"Boš vedno moja?" sem dejal. Glas se mi je tresel.

"Zakaj to vprašaš?" se je začudila. Obstala je negibno.

"Bojim se za tebe — veš —

ker — ker te imam rad," sem ji skušal prikriti svojo slutnjo. Ni opazila v meni ničesar več. Nasmehnila se mi je, kakor da je moja bojazen popolnoma prazna.

"Ti veš! Na to ne smeš več misliti!"

Ljudje so umirali. Lendavska fara je bila velika. Imeli smo vsi trije polne roke dela. Dekan Jerebič ni bil nikoli za denar, da bi nama s kaplanom odvzimal pogrebe. Pogrebe sva si s šernekom delila. Tudi spovedi zunaj se ni ogibal, če je le imel priliko. Tako sem imel pri napornem delu tudi dovolj denarja, da sem kupoval materi najpotrebnejše stvari, in tudi sam nisem bil nikdar brez njega. V Lendavi bi bilo lepo, če bi se z Jerebičem razumela. Toda do tega ne bo prišlo nikoli. Rahele ne bom pustil za ves svet.

Zelo mnogo ljudi v hribih je bolehalo. Poleg pogrebcev sva

imela s šernekom dosti poti, da sva obiskala nizke viničarske kočice z Najsvetejšim.

Ko sem se vračal kekega polodne po klanec s hribov, kjer sem spovedoval, sem zašel zatopljen v mislih v globoko blato. Ko nisem mogel nikamor, sem iskal boljše poti. Po vsem klanecu je bilo razlito blato. Rjave mlakuže so bile skoraj na vsak korak. Začelo se je deževno vreme.

Premezil sem klanec. Ozek je bil in stisnjen med drevesa. Na levo je bila streha viničarije, na desno pa je bilo vsekana v klanec pot. Prav ko sem se mislil ogniti blatu po stranski poti in iti po goricah v dolino, me je nekdo poklical. Pogledal sem

gor na klanec. Ženska okrog šestdesetih let je stala na rumenih tleh bosa, z žilnatimi nogami in gubastim licem.

"Pojdite malo k nam, da si odpohijete. Naš Ferdi vam bo pokazal pot."

Najrajši sem hodil sam, tudi če sem blodil med vinogradi. Če ni bilo nikjer okrog človeka, sem med trsem obstal. Trgal sem rjavo listje s trt, ga lomil med prsti in se pogovarjal s seboj.

(Dalje prihodnjic)

MOŠKI

ZELI DOBITI PRIMERNO SOBO PRI STAREJSIH LJUDEH. Kdor ima za oddati naj sporoti telefonično na Wickliffe 9274 J

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187

Jerry Petkovšek, lastnik Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice. I.D. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

ZELO VAŽNO ZA VAS IN ZA VAŠE V JUGOSLAVIJI!

V naših cenah so VKLJUČENI VSI STROŠKI kakor tudi zasiguranje dostave do najbližje železniške, parobrodne ali poštne postaje, kjer stanuje prejemnik v Jugoslaviji.

Paketi dosežejo prejemnika v Jugoslaviji najkasneje v 10-15 dneh!

Naročila iz Kanade sprejemamo s plačilom v kanadskem denarju, z dodatnimi 12% k ceni!

Najfinejša	BELA MOKA	v močnih vrečah po 100 funtov	\$10.25
Najfinejša	BELA MOKA	v močnih vrečah po 50 funtov	\$ 5.50
Sveža	KORUZNA MOKA	v močnih vrečah po 100 funtov	\$ 9.00
Sirova	KAVA	v močnih vrečah po 25 funtov	\$21.00
	SLADKOR	v močnih vrečah po 50 funtov	\$12.50
Prvovrsten	RIŽ	v močnih vrečah po 50 funtov	\$10.00
	ŠPAGETI	v zavojih po 50 funtov	\$15.00
Čista	SVINJSKA MAST	v majhnih kantah po 35 funtov	\$10.50

PAKET št. 1 — \$14.50

5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
10 lbs riža
5 lbs spaghetti
5 lbs svinjske masti
5 lbs mila za pranje

PAKET št. 2 — \$14.50

20 lbs bele moke
5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
5 lbs mila za pranje
5 lbs svinjske masti

PAKET št. 3 — \$14.50

5 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
5 lbs riža
10 lbs spaghetti
5 lbs svinjske masti
5 lbs mila za pranje

PAKET št. 5 — \$9.50

3 lbs sirove kave
1 lb čaja
5 lbs sladkorja
1 lb čokolade
1 lb kakao
1 lb mleka v prahu

PAKET št. 6 — \$20.—

10 lbs sirove kave
10 lbs sladkorja
10 lbs riža
10 lbs spaghetti
10 lbs svinjske masti
10 lbs mila za pranje

PAKET "U" — \$16.—

4 lbs šunka (v roli)
2 lbs zimske salame
2 lbs svinjske masti
2 lbs sirove kave
10 lbs bele moke
5 lbs sladkorja
2 lbs čokolade

Za druge vrste paketov, prosimo, da nam pišete za cenike.

Potom naše tvrdke lahko pošljete NEOMEJENO zalogo moke in paketov ENI IN ISTI OSEBI.

POSILJITE NAROČILA, PISMA, DENARNE NAKAZNICE ALI MONEY ORDRE NA:

EXPRESS TRADING CORP.

27-18 40th AVENUE—LONG ISLAND CITY 1, N. Y.

TELEFON: STILWELL 6-9083

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

PRED-VELIKONOČNE POSEBNOSTI

PRI

MANDEL'S SHOE STORE

6125 ST. CLAIR AVENUE

v LAUSCHETOVEM POSLOPU

Pravkar smo prejeli obširno zalogo čevljev v čisto novih stilih za moške, ženske in otroke

Imamo vse barve in vse mere. — Rjave, črne, plave, rdeče, sive in bele. Prvovrstna kakovost po najnižjih cenah.

ŽENSKI ČEVLJI

Z VISOKIMI ALI SREDNJIMI PETAMI

od \$3.95 IN NAPREJ



VSAKOVRSNI ČEVLJI ZA

MAJHNE OTROKE

OD \$2.95 NAPREJ



DEŠKI ČEVLJI

OD \$3.45 NAPREJ



MOŠKI ČEVLJI

OD \$4.95 NAPREJ

NE ČAKAJTE do zadnje minute

SEDAJ IMAMO V ZALOGI VSE MERE PO TEH CENAH